

Република Србија
Општина Босилеград
Општинска управа
Број: Сл. 035-232/24.
27.02.2024. године
Босилеград

ОБАВЕШТЕЊЕ
О ПОДНОШЕЊУ ЗАХТЕВА ЗА ИЗМЕНУ РЕШЕЊА НА НАКНАДУ ЗАРАДЕ
ЗА ВРЕМЕ ПОРОДИЉСКОГ ОДСУСТВА И ОДСУСТВА СА РАДА РАДИ НЕГЕ
ДЕТЕА, ПО ОСНОВУ СПРОВОЂЕЊА ОДЛУКЕ УСТАВНОГ СУДА БРОЈ: ЈУз-60/2021
„(Сл. гласник РС“, број 11, од 14 фебруара 2024. Године.

Обавештавају се кориснице накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, којиме је основица накнаде зараде утврђена за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликације у вези са одржавањем трудноће, да могу поднети захтев за измену решења у Општинском управи Босилеград, којима је решење достављено почев од **19 априла 2019. године**, које је коначно и правоснажно.

Службено лице
Снежана Владимиров

С.Владимиров

Начелник Општинске управе

Миодраг Јакимов

Миодраг Јакимов

УСТАВНИ СУД

525

Уставни суд у саставу: председник Снежана Марковић и судије Гордана Ајншпилер Поповић, Татјана Ђуркић, Весна Илић Прелић, др Драгана Коларић, др Тамаш Корхец (Korhecz Tamás), Мирослав Николић, др Владан Петров, др Наташа Плавшић, др Милан Шкулић и др Тијана Шурлан, на основу члана 167. став 1. тачка 1. Устава Републике Србије, на седници одржаној 18. јануара 2024. године, донео је

ОДЛУКУ

Утврђује се да одредба члана 13. став 1. Закона о финансијској подршици породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 50/18, 46/21 – Одлука УС, 51/21 – Одлука УС, 53/21 – Одлука УС, 66/21, 130/21, 43/23 – Одлука УС и 62/23), у делу који гласи: „одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или” и у делу који гласи: „уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће”, није у сагласности са Уставом.

Образложење

I

Уставни суд је, поводом поднете иницијативе, Решењем ЈУз-60/2021 од 18. маја 2023. године, покрену поступак за утврђивање неуставности одредбе члана 13. став 1. Закона о финансијској подршици породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 50/18, 46/21 – Одлука УС, 51/21 – Одлука УС, 53/21 – Одлука УС, 66/21 и 130/21), у делу који гласи: „одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или” и у делу који гласи: „уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће”. С обзиром на то да се према оспореној одредби релевантан период од 18 месеци за утврђивање основице накнаде зараде, односно накнаде плате за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета различито рачуна, у зависности од тога да ли је жена одсуствовала са рада због компликација у вези са одржавањем трудноће, за Уставни суд се као уставнopravno спорно поставило питање да ли се из оспорене одредбе Закона може јасно сагледати легитимни циљ који се жели постићи њеном применом, односно да ли различито рачунање релевантног периода за утврђивање права на накнаду зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета има своје објективно и разумно оправдање, или се тиме жене које су пре породиљског одсуства биле спречене за рад због компликација у вези са одржавањем трудноће неоправдано стављају у неповољнији положај у односу на жене чија трудноћа је протекла без компликација које би захтевале одсуство са рада.

Решење ЈУз-60/2021 од 18. маја 2023. године, Уставни суд је доставио Народној скупштини ради давања одговора, па како у остављеном року а ни по његовом протеку одговор није добијен, Суд је, сагласно одредби члана 34. став 3. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – Одлука УС, 40/15 – др. закон, 103/15, 10/23 и 92/23), наставио поступак у овом уставносудском предмету,

II

У спроведеном поступку, Уставни суд је констатовао да је оспореном одредбом члана 13. став 1. Закона о финансијској подршици породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 50/18, 46/21 – Одлука УС, 51/21 – Одлука УС, 53/21 – Одлука УС, 66/21 и 130/21) прописано да се основица накнаде зараде, односно накнаде плате за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, за лица из члана 12. овог закона, утврђује на основу збира месечних основица на који су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породиљског одсуства, уколико

који је засновао радни однос након рођења детета, утврђује на основу збира месечних основица на који су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе месецу отпочињања одсуства по заснивању радног односа (став 2.); да се основица накнаде зараде, односно накнаде плате за време одсуства са рада ради посебне неге детета, за лица из члана 12. овог закона, утврђује на основу збира месечних основица на који су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе месецу отпочињања одсуства (став 3.); да се месечна основица накнаде зараде, односно накнаде плате, добија дељењем збира основица из ст. 1–3. овог члана са 18 и не може бити већа од три просечне месечне зараде у Републици Србији, а за права остварена од 1. јануара 2022. године не може бити већа од пет просечних месечних зарада у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан почетка остваривања права (став 4.) и да месечна основица накнаде зараде, односно накнаде плате представља бруто обрачунску вредност (став 5.).

Уставни суд је такође констатовао да је након доношења Решења ЈУз-60/2021 од 18. маја 2023. године, Народна скупштина донела Закон о изменама и допунама Закона о финансијској подршици породици са децом („Службени гласник РС”, број 62/23), којим оспорена одредба члана 13. став 1. није мењана, као ни остале одредбе тог члана.

Уставни суд је имао у виду и одредбе Закона о финансијској подршици породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 50/18, 46/21 – Одлука УС, 51/21 – Одлука УС, 53/21 – Одлука УС, 66/21, 130/21, 43/23 – Одлука УС и 62/23) којима је прописано: да се финансијска подршка породици са децом, у смислу овог закона, додељује ради побољшања услова за задовољавање основних потреба деце, усклађивања рада и родитељства, посебног подстицаја и подршке родитељима да остваре жељени број деце, побољшања материјалног положаја породица са децом, породица са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и породица са децом без родитељског старава (члан 1. став 2.); да права на финансијску подршку породици са децом, у смислу овог закона, јесу, између осталог, 1) накнада зараде, односно накнада плате за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета (члан 11. став 1. тачка 1)); да права из става 1. тач. 1) до 7) овог члана јесу права од општег интереса и о њиховом обезбеђивању ствара се Република Србија (члан 11. став 2.); да накнаду зараде, односно накнаду плате за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета остварују запослени код правних и физичких лица (у даљем тексту: запослени код послодавца), да запослени који је засновао радни однос након рођења детета, изузетно од става 1. овог члана, може остварити право на накнаду зараде односно накнаду плате током одсуства чија се дужина трајања рачуна од дана рођења детета, да накнаду зараде, односно накнаду плате из ст. 1. и 2. овог члана остварује и отац, један од усвојитеља, хранитељ, односно старател детета, када у складу са прописима о раду користи одсуство из става 1. овог члана, да накнаду зараде, односно накнаду плате за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради посебне неге детета, за децу различитог реда рођења, могу истовремено користити оба родитеља, да накнаду зараде, односно накнаду плате за време одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, за децу различитог реда рођења, могу истовремено користити оба родитеља (члан 12.). Чланом 14. Закона прописано је да утврђивање месечне основице накнаде зараде односно накнаде плате, врши надлежни орган јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни орган) на основу података о висини основице на коју су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, односно плате а који су евидентирани у Централном регистру обаве-

радних дана у петодневној радној недељи, у којима се остварује право у датом месецу и укупног броја радних дана у том месецу, да се на основу обрачунатог месечног износа накнаде зараде, односно накнаде плате обрачунава износ накнаде зараде, односно накнаде плате који је умањен за припадајуће порезе и доприносе, да пореску пријаву за обрачунате порезе и доприносе подноси министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом, а централизована исплата месечне накнаде зараде односно накнаде плате врши се кад пореска управа прихвати пореску пријаву, да министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије, врши исплату месечних износа накнаде зараде односно накнаде плате без пореза и доприноса на текући рачун корисника, а износ припадајућих пореза и доприноса на законом прописан начин.

III

Уставом Републике Србије је утврђено: да је владавина права основна претпоставка Устава и почива на нестујивим људским правима и да се владавина права остварује слободним и непосредним изборима, уставним јемствима људских и мањинских права, поделом власти, независном судском влашћу и повиновањем власти Уставу и закону (члан 3.); да су пред Уставом и законом сви јединаки, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације, да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета (члан 21. ст. 1–3.); да породица, мајка, самохрани родитељ и дете у Републици Србији уживају посебну заштиту, у складу са законом, да се мајци пружа посебна подршка и заштита пре и после порођаја (члан 66. ст. 1. и 2.).

Законом о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – Одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење) је прописано: да се права, обавезе и одговорности из радног односа, односно по основу рада, уређују овим законом и посебним законом, у складу са ратификованим међународним конвенцијама (члан 1. став 1.); да запослена жена има право на посебну заштиту за време трудноће и порођаја, да запослени има право на посебну заштиту ради неге детета, у складу са овим законом (члан 12. ст. 2. и 3.); да запослена жена има право на одсуство са рада због трудноће и порођаја (у даљем тексту: породиљско одсуство), као и одсуство са рада ради неге детета, у укупном трајању од 365 дана, да запослена жена има право да отпочне породиљско одсуство на основу налаза надлежног здравственог органа најранije 45 дана, а обавезно 28 дана пре времена одређеног за порођај, да породиљско одсуство траје до навршена три месеца од дана порођаја, да запослена жена, по истеку породиљског одсуства, има право на одсуство са рада ради неге детета до истека 365 дана, од дана отпочињања породиљског одсуства из става 2. овог члана, да отац детета може да користи право из става 3. овог члана у случају кад мајка напусти дете, умре или је из других оправданих разлога спречена да користи то право (издржавање казне затвора, тежа болест и др.), да то право отац детета има и када мајка није у радном односу, да отац детета може да користи право из става 4. овог члана, да за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета запослена жена, односно отац детета, има право на накнаду зараде, у складу са законом (члан 94.); да запослени има право на накнаду зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до 30 дана, и то најмање у висини 65% просечне зараде у претходних 12 месеци пре месец у којем је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити нижа од минималне зараде утврђене у складу са овим законом, ако је спреченост за рад проузрокована болешћу или повредом ван рада, ако законом није друкчије одређено (члан 115. став 1. тачка 1)).

Законом о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, бр. 25/19 и 92/23) прописано је: да је обавезно здравствено осигурање осигурање којим се осигураним лицима и другим лицима обезбеђује право на здравствену заштиту и право на новчане накнаде у складу са овим законом (члан 3.); да обавезно здравствено осигурање обухвата осигурање за случај болести и повреде ван рада и осигурање за случај повреде на раду и професионалне бо-

за остваривање права из обавезног здравственог осигурања обезбеђују уплатом доприноса, као и из других извора, у складу са законом (члан 9. став 1.); да су осигураници, између остalog, лица у радном односу у привредном друштву, другом правном лицу, државном органу, органу јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине, као и лица у радном односу код физичких лица (у даљем тексту: запослени), цивилна лица на служби у Војсци Србије, јединицама Војске Србије и установама Војске Србије и изабрана, именована или постављена лица, ако за обављање функције остварују зараду, односно плату или накнаду зараде (члан 11. став 1. тач. 1)–3)); да су права из обавезног здравственог осигурања право на здравствену заштиту и право на новчане накнаде (члан 49.); да право на новчане накнаде обухвата право на накнаду зараде, односно накнаду плате за време привремене спречености за рад осигураника (у даљем тексту: право на накнаду зараде) (члан 71. тачка 1)); да право на накнаду зараде из средстава обавезног здравственог осигурања имају осигураници из члана 11. став 1. тач. 1)–7)) овог закона (члан 72. тачка 1)); да накнада зараде за време привремене спречености за рад припада осигураницима из члана 72. овог закона, ако је здравствено стање осигураника, односно члана његове уже породице такво да је осигураник спречен за рад из разлога прописаних овим законом, без обзира на исплатиоца накнаде зараде, и то ако је привремено спречен за рад 1) услед болести или повреде ван рада, 2) услед професионалне болести или повреде на раду, 3) због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, 4) због прописане мере обавезне изолације као клиничноше или због појаве заразних болести у његовој околини, 5) због неге болесног, односно повређеног члана уже породице, под условима утврђеним овим законом, 6) због добровољног давања организма, ћелија и ткива, изузев добровољног давања крви, 7) у случају када је одређен за пратиоца болесног осигураника лица упућеног на лечење или лекарски преглед у друго место, односно док борави као пратилац у стационарној здравственој установи, у складу са прописом којим се уређује начин и услови за остваривање права из обавезног здравственог осигурања (члан 73. став 1.); да осигуранику који у моменту наступања привремене спречености за рад нема претходно осигурање из члана 50. овог закона, припада право на накнаду зараде из средстава обавезног здравственог осигурања у висини минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду за месец за који се накнада зараде исплаћује и да даном стицања услова у погледу претходног осигурања, као и остваривања зараде која представља основ за обрачун накнаде зараде, у складу са овим законом, осигуранику припада накнада зараде која се обрачунава и исплаћује под условима прописаним овим законом (члан 74.); да се основ за обрачун накнаде зараде (у даљем тексту: основ за накнаду зараде) за осигуранике из члана 72. тачка 1) овог закона, коју исплаћује послодавац из својих средстава, утврђује у складу са прописима којима се уређује рад (члан 86.); да основ за накнаду зараде која се исплаћује из средстава обавезног здравственог осигурања, за осигуранике из члана 72. тачка 1) овог закона, чини просечна зарада коју је осигураник остварио у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад (члан 87. став 1.); да ако осигураник који испуњава услов у погледу претходног осигурања није остварио зараду у једном од 12 месеци који претходе месецу пре наступања привремене спречености за рад, основ за накнаду зараде чини минимална зарада утврђена у складу са прописима којима се уређује рад, за месец за који се исплаћује накнада зараде (члан 88. ст. 3. и 4.); да висина накнаде зараде која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања, као и из средстава послодавца у случајевима из члана 73. став 1. тач. 1), 4), 5) и 7) овог закона износи 65% од основа за накнаду зараде, да се у случају привремене спречености за рад из члана 73. став 1. тачка 3) овог закона, за првих 30 дана привремене спречености за рад висина накнаде зараде, коју исплаћује послодавац из својих

став 1. тачка 3) овог закона, почев од 31. дана привремене спречености за рад, висина накнаде зараде обезбеђује у износу од 100% од основа за накнаду зараде, с тим што се из средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује износ од 65% од основа за накнаду зараде, као и износ од 35% од основа за накнаду зараде из средстава буџета Републике Србије. (члан 95. ст. 1, 3. и 4.); да висина накнаде зараде која се обезбеђује из средстава обавезног здравственог осигурања не може бити нижа од минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду за месец за који се врши обрачун накнаде зараде, нити виша од 65%, односно 100% највишег основа за накнаду зараде утврђеног у складу са овим законом (члан 96. став 1.).

IV

Разматрајући оспорену одредбу члана 13. став 1. Закона, Уставни суд је пошао од Уставом утврђеног права на посебну заштиту породице, мајке, самохраног родитеља и детета из члана 66. Устава, којим је, у ставу 1., утврђено да породица, мајка, самохрани родитељ и дете у Републици Србији уживају посебну заштиту, у складу са законом, а у ставу 2. да се мајци пружа посебна подршка и заштита пре и после порођаја. Уставни суд је констатовао да из садржине наведених уставних одредаба следи да је уставотворац уређивање облика подршке и заштите жена у вези са материнством и њихова права у вези са рођењем детета, препустио законодавцу. То даље значи да се законом уређују врсте права, њихови корисници, услови и начин остваривања, трајање и престанак права, при чему је слобода законодавца у уређивању ових питања подложна општим ограничењима која произлазе из начела у складу са којима се остварују сва зајемчена права и слободе, а што значи, пре свега, да се сагласно одредби члана 18. став 2. Устава, законским решењима не сме утицати на суштину зајемченог права из члана 66. ст. 1. и 2. Устава, као и да се не смеју предвидети законска решења која производе забрањене дискриминаторске последице из члана 21. Устава.

Уставни суд је даље констатовао да је Законом о раду, као општим законом којим је сагласно члану 60. став 1. Устава уређен систем радних односа у Републици Србији, уређена и посебна заштита жена за случај материнства. Према одредбама тог закона, породиљско одсуство отпочиње најраније 45 дана и најкасније 28 дана пре времена одређеног за порођај, а траје до навршена три месеца од дана порођаја. По истеку породиљског одсуства, запослена жена има право на одсуство са рада ради детета до истека 365 дана од дана отпочињања породиљског одсуства. За време породиљског одсуства и одсуства са рада ради детета остварује се право на накнаду зараде, у складу са законом.

Накнаде зарада запослених за време кад одсуствују са рада уређене су Законом о раду и Законом о здравственом осигурању, с тим што је накнада зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради детета у потпуности уређена оспореним Законом о финансијској подршци породици са децом. Законом о раду уређено је право на накнаду зараде за време одсуства са рада због привремене спречености за рад до 30 дана, док је накнада зараде за случај привремене спречености за рад која траје дуже од 30 дана уређена Законом о здравственом осигурању.

Према одредбама Закона о здравственом осигурању, једно од права из здравственог осигурања јесте право на новчане накнаде које, између остalog, обухвата право осигураника са статусом запосленог на накнаду зараде, односно накнаду плате (у даљем тексту: накнада зараде) за време привремене спречености за рад. Истим законом прописани су и разлози привремене спречености за рад по основу којих се остварује накнада зараде, између остalog, због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће (члан 73. став 1. тачка 3)). Основ за накнаду зараде за осигуранике запослене чини просечна зарада коју је осигураник остварио у претходних 12 месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, ако осигураник није остварио зараду у 12 календарских месеци који претходе месецу у којем је наступила привремена спреченост за рад, основ за накнаду зараде чини про-сечан износ зараде за време за које је осигураник остварио зараду, а за месец за које није остварио зараду основ чини минимална зарада за те месеце, утврђена сагласно Закону о раду. У случају

ову накнаду исплаћује послодавац, а почев од 31 дана накнада се исплаћује на терет средстава јавних прихода, тако што се из средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује износ од 65% од основа за накнаду зараде, а износ од 35% од основа за накнаду зараде обезбеђује се из средстава буџета Републике Србије (члан 95. ст. 3. и 4.). Ова накнада обезбеђује се док траје привремена спреченост за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, односно до отпочињања породиљског одсуства у складу са одредбама Закона о раду.

Према одредбама оспореног Закона о финансијској подршци породици са децом, право на накнаду зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради детета остварују запослене код правних и физичких лица, дакле иста категорија лица која су према Закону о здравственом осигурању обухваћена категоријом осигураника запослених, с тим што се накнада зараде исплаћује из средстава буџета Републике Србије. За остваривање права на накнаду оспореним Законом није предвиђен било какав услов у погледу претходног стажа осигурања, односно трајања радног односа, нити је изрочито предвиђена висина накнаде зараде, већ је прописана методологија за обрачунавање месечног износа накнаде, тако што Закон уређује основицу накнаде зараде, месечну основицу накнаде зараде и месечни износ накнаде зараде. Основицу накнаде зараде чини збир месечних основица на које су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, за последњих 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породиљског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће. Добијени збир основица дели се са 18 и тако добијени износ представља месечну основицу накнаде, која представља бруто обрачунску вредност (члан 13. ст. 1, 4. и 5.). Месечни износ накнаде зараде обрачунава се на основу утврђене месечне основице накнаде зараде, у сразмери броја радних дана у петодневној радној недељи у којима се остварује право у датом месецу и укупног броја радних дана у том месецу. На основу обрачунатог месечног износа накнаде зараде обрачунава се износ накнаде зараде, који је умањен за припадајуће порезе и доприносе. Министарство надлежно за финансијску подршку породици са децом, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије, врши исплату месечних износа накнаде зараде без пореза и доприноса на текући рачун корисника, а износ припадајућих пореза и доприноса на законом прописан начин.

Из напред наведеног следи да одсуство са рада у случају привремене спречености за рад, између остalog због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, и породиљско одсуство и након њега одсуство ради детета, представљају одсуства са рада за време којих запослени остварују право на накнаду зараде, с тим што су у питању два различита права која се остварују по различитим законима и под различитим условима. Оно што је овим правима заједничко јесте да се остварују на основу обавезног социјалног осигурања и плаћених доприноса и да њихова висина зависи од висине основица на које су плаћени доприноси, односно од зараде остварене у релевантном периоду.

За одређивање накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради детета релевантна је висина примања која имају карактер зараде и на која су плаћени доприноси у периоду од 18 месеци, али се овај период не рачуна исто у свим случајевима тог одсуства. Наиме, којих 18 месеци се узима у обзир зависи од тога да ли је пре отпочињања породиљског одсуства жена била привремено спречена за рад због компликација у вези са одржавањем трудноће или није. Жени која није имала компликација у вези са трудноћом, за обрачун накнаде зараде узима се у обзир 18 месеци који претходе месецу отпочињања породиљског одсуства. Насупрот томе, у случају да је коришћено тзв. трудничко боловање, за обрачун накнаде зараде за време породиљског и одсуства ради детета узима се у обзир 18 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће. Дакле, при обрачуни накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради детета не урачунава се период у коме је запослена жена била привремено спречена за рад због компликација у вези са одржавањем трудноће и за који је остварила право на накнаду зараде у складу са Законом

9. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14, 112/15, 113/17, 95/18, 86/19, 153/20, 44/21, 118/21 и 138/22). То даље значи да се тим женама обрачун накнаде зараде врши према примањима која имају карактер зараде оствареним у значајно ранијем периоду у односу на тренутак отпочињања породиљског одсуства него женама чија трудноћа је протекла без компликација.

С друге стране, жени која није користила тзв. трудничко боловање, а у периоду од 18 месеци који претходе месецу започињања породиљског одсуства је у складу са Законом о здравственом осигурању остварила накнаду зараде због привремене спречености за рад из неког другог разлога предвиђеног чланом 73. тог закона, за обрачун накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства са рада ради неге детета увек се рачуна период од 18 месеци који претходе месецу у коме је започето породиљско одсуство. Дакле, привремена спреченост за рад настала из неког другог разлога предвиђеног Законом о здравственом осигурању и по основу ње остварено право на накнаду зараде у складу са тим законом, не утичу на начин рачунања релевантног периода од 18 месеци и у њему остварених примања за обрачун накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства ради неге детета.

Имајући у виду да је одредбама члана 21. ст. 1. и 3. Устава утврђен принцип једнакости свих пред Уставом и законом и забрањена дискриминација, као и да дискриминација представља другачије третирање лица у истим или сличним ситуацијама без објективног и разумног оправдања, при чему непостојање објективног и разумног оправдања значи да разликовање у питању не тежи легитимном циљу или да не постоји разуман однос пропорционалности између употребљених средстава и циља чијој се реализацији тежи, Уставни суд је оценио да наведено разликовање у погледу начина рачунања релевантног периода од 18 месеци за обрачун накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства ради неге детета не тежи легитимном циљу, те да стога оно нема

објективно и разумно оправдање. По оцени Уставног суда, жене које су због компликација у вези са одржавањем трудноће спречене за рад и којима је по том основу Законом о здравственом осигурању обезбеђена посебна заштита, оспореном одредбом члана 13. став 1. Закона неоправдано се стављају у неповољнији положај у односу на жене чија трудноћа је протекла без компликација, јер им се као релевантан период за обрачун накнаде зараде за време породиљског одсуства и одсуства ради неге детета не узима у обзир 18 месеци који претходе месецу у коме је отпочело породиљско одсуство већ који претходе одсуству са рада због компликација у вези са одржавањем трудноће. Стога је Уставни суд утврдио да одредба члана 13. став 1. Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, бр. 113/17, 50/18, 46/21 – Одлука УС, 51/21 – Одлука УС, 53/21 – Одлука УС, 66/21, 130/21, 43/23 – Одлука УС и 62/23), у делу који гласи: „одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или” и у делу који гласи: „уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће”, није у сагласности са одредбама члана 21. ст. 1. и 3. Устава.

Сагласно свему наведеном, Уставни суд је, на основу одредба члана 42а став 1. тачка 2) и члана 45. тачка 1) Закона о Уставном суду, донео Одлуку као у изреци.

На основу члана 168. став 3. Устава, одредба члана 13. став 1. у делу који гласи: „одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или” и у делу који гласи: „уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће” Закона о финансијској подршци породици са децом, наведеног у изреци, престаје да важи даном објављивања Одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број ЈУз-60/2021

Председник Уставног суда,
Снежана Марковић, с.р.

ПРАВОСУЂЕ

526

На основу члана 99. став 2, члана 101. и члана 107. став 6. Закона о јавном тужилаштву („Службени гласник РС”, број 10/23), и члана 17. став 1. тачка 3) Закона о Високом савету тужилаштва („Службени гласник РС”, број 10/23),

Високи савет тужилаштва, на седници одржаној 14. фебруара 2024. године, донео је

ОДЛУКУ

I

Миодрагу Митићу, јавном тужиоцу у Основном јавном тужилаштву у Владичином Хану, 19. фебруара 2024. године, престаје јавнотужилачка функција по сили закона.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Србије” и на интернет страници Високог савета тужилаштва.

Образложение

Електронском поштом од 15. јануара 2024. године, Апелационо јавно тужилаштво у Нишу, обавестило је Високи савет тужилаштва да Миодраг Митић, јавни тужилац у Основном јавном тужилаштву у Владичином Хану, навршио 65 година живота, 19. фебруара 2024. године.

Чланом 99. став 2. Закона о јавном тужилаштву, прописано је да јавном тужиоцу јавнотужилачка функција престаје кад наврши радни век.

Чланом 101. став 1. Закона о јавном тужилаштву, прописано

закона прописано да радни век јавног тужиоца навршава се кад јавни тужилац наврши 65. годину живота.

У складу са наведеним, на седници која је одржана 14. фебруара 2024. године, Високи савет тужилаштва је, сходно цитираним законским одредбама, донео одлуку да Миодрагу Митићу, јавном тужиоцу у Основном јавном тужилаштву у Владичином Хану, 19. фебруара 2024. године, престаје функција по сили закона.

А број 144/24

У Београду, 14. фебруара 2024. године
Председник Високог савета тужилаштва,
Бранко Стаменковић, с.р.

527

На основу члана 99. став 2, члана 101. и члана 107. став 6. Закона о јавном тужилаштву („Службени гласник РС”, број 10/23) и члана 17. став 1. тачка 3) Закона о Високом савету тужилаштва („Службени гласник РС”, број 10/23),

Високи савет тужилаштва, на седници одржаној 14. фебруара 2024. године, донео је

ОДЛУКУ

I

Јовану Јованову, јавном тужиоцу у Вишем јавном тужилаштву у Зрењанину, 20. фебруара 2024. године, престаје јавнотужилачка функција по сили закона.

II